

Namosi-Naitasiri-Serua: Bible for Romans

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Romans

¹ O yau o Paula, na leya talatala o Jisu Karisito, a lai covi me apositolo; a qu lesu me qu kwa na tukutuku oka ni Kalou.
² O keya a yala taki ni i mata o keya aru tata taki niya na leya parofita ina i vola tabu. ³ E vuku o luveya o Jisu Karisito na ledru Turaga o keya a sucu mai na leya kawa o Tevita me kodaki e lala. ⁴ O keya e vatakeya na kaikai ni tucake tale mai na mate, ni luve ni Kalou, me kodaki e yalo savasava. ⁵ O keya madu vou rewajiya muni ke na loloma qainiya na cakacaka va avositolo, meru vabaujiya meru talai rewarewa o rau na lewe ni vanuwa taucoko ga, balejiya e yaca. ⁶ A mutu vo lai covi devu kodaki muni ke o mutou me lemutou o Jisu Karisito. ⁷ O mutou taucoko na nokoto mai Roma, o mutou na lomaniya na Kalou, o mutou na lai covi me mutu yalo savasava; me lemutou na loloma qainiya na vacegu mai vuwa na Kalou o momo qainiya o Jisu Karisito na Turaga. ⁸ Mequ tekivu, o Jisu Karisito qu vou vaokaoka vuwa na lequ Kalou balejiko mutou taucoko ga, nivo lai kwai vuravura taucoko na lemutu vabaujiya. ⁹ Ni vo lequ vadjinadjina na Kalou, o keya aqu qwaraviya evu mai qu yalo ina i tukutuku oka mai vuwa o luveya, jika ni mudu na leya cavu jiko mutou ina visiga ina lequ masu. ¹⁰ Ni qu vo dau masu, me kiya na gauna mequ kalougata ke ina leya lewa ni Kalou mequ yacoviya yaji vuwako mutou. ¹¹ Aqu okajiya valevu mequ daniko mutou, mequ soliya vuwako mutou nai solisoli vayago, me mutu vadeitaki niko mutou ke. ¹² Medu kala vacegui i na vuku ni lemutu vabaujiya qainiya na lequ muni. ¹³ O mutou na viwekani, qu jikai ni okajiya me mutu numidei niya, ni qu vo nakijiya valevu mequ la yaji vuwako mutou, (qu taro viya ga me yacoviya na siga ikwe,) me kiya na kequ yaga ina kemutu vimama, me kodaki muni na kedru vimama na vimatanitu kani kiya. ¹⁴ E dodonu vuwako au mequ jiya i talatala vuwadru na kwai Kirisi, vuwadru tale ga na lewe ni vanua wale; vuwadru na vuku qainidru muni na tasi vuku. ¹⁵ A kodaki ke, me kodaki qu vo rewajiya qai niya qu yalo sara ke mequ vunautaki nai tukutuku oka vuwako mutou muni mai Roma. ¹⁶ Ni qu tasi maduwa taki niya nai tukutuku oka o Karisito: ni o keya ikwe na kaikai ni Kalou me va colai ke o rau yakiya eru vabaujiya: a simata vuwadru na Jiu, vuwadru muni na matanitu kanikiya. ¹⁷ Nivo vatakeya ke, nivo vadonu nidru na Kalou ina vabaujiya meru vo vabaujiya: me kodaki na kwa e volai, "I na cola ina vabaujiya o keya e Yalo dodonu." ¹⁸ Nivo lai kilai mai lomalagi na oca ni Kalou ina ledru i varau bura taucoko ga qeiniya na ledru tasi-dodonu na tamata, eru taroviya nai vavuvuli djina i nai varau e tasi dodonu. ¹⁹ Nivo tolaviya ina kedru vimama na kwa ni Kalou e kilai rewa, evo vata keya vuwadru na Kalou. ²⁰ Nivo lai dani na kwa ni Kalou e cilo tu, io, na leya kaikai tawa mudu qeiniya na leya no vaKalou, avo lai kilai devu na vikwa e buli, ina gauna a buli ke o vuravura; o keya ikwe e jikai ke na ledru i ulubale. ²¹ Io, niru vo kilajiya no na Kalou, se me vaokaoka; evo liyaliya mai na ledru numiya, avo gilogilo mai eru yalo avo rarawa. ²² Eru kwa no eru vo vuku, eru vo riva mai. ²³ Aru sosomi takiniya na kakarama na Kalou e jikai ni mate rewa, na matakau me kodaki na tamata eru vo mate, qeiniya na manumanu vuka, seiko niya na manumanu eva e la, qeiniya na vikwa e qani. ²⁴ O keya avo deinidru ke na Kalou me qeleqelewa na keya dodonu ke eru yalo, meru vaburabura niya ke eru yaga vainidru. ²⁵ Eru vo vasosomitaki nai vavuvuli djina ni Kalou, ina kwa e giritaki boto, aru soro ke na kwa e buli qai jikai o keya e buliya, o keya e leya na varokoroko e jikai ni mudu. Emeni. ²⁶ O keya a danidru ke na Kalou meru tekuciya na dodomo vasisila, niru vo vai sosomi takiniya o rau na ledru yalewa nai varau a lesi na kanikiya e jikai ni lesi. ²⁷ E kodaki muni ke o rau na teigwane, eru daniya nai varau e lesi vata qainidru na lewa, e mudre na ledru vidomoni vainidru, aru vaveya o rau na teigwane na kwa bura sara qainidru na teigwane, avo cava ke vuwadru nai sau ni ledru varau cala. ²⁸ Niru vo tasi okajiya meru kilajiya na Kalou, a danidru na Kalou meru yalo kanikiya, meru vaveya na vikwa e jikai ni kilikili qeiniya. ²⁹ Meru vuqa ina kwa taucoko ga e bura, ina yalo bura, ina vi vaburaburataki, meru vuqa ina toko mata, ina vileji, ina vivakwaisini, ina yalo e ocaoca, meru visasauvene. ³⁰ Meru dau kakase, meru burajiya na Kalou, meru vosalevu meru viyaviya levu, meru dokadoka idru, meru vavuniya na bura, meru vawacike vuwadru na tuqwaqwa. ³¹ Eru tasi yalo makuga, meru yalayala aru giri tale, aru bura jidru o rau wekaya, eru jikai ni yalo loloma. ³² Niru kilajiya no na leya lewa na Kalou, e dodonu me mate orau eru vaveya na vikwa boto ga o rau, eru okajidru muni eru dau vaveya.

² Okiya ikwe vo jikai ke na lemu ulubale o iko na tamata yakija vo daulewa, ni vo beitaki Niko na lemu lewa na tani, ni iko voi valavala noke kodakike ni va daulewa. ² Ia edu vo kilajia vo jina na lewa ni Kalou vuwadru eni vo vaveya na vikwa kodakikwe. ³ Ia o iko na tamata vo lewaidru eru vo vaveya na vikwa kodakikwe vo I valavald kodakike, vo leinumi no na tabu rewa mai XX. ⁴ Se va becia no na leya loloma lewu, qainia na leya vasojia iko I na vivutuni na lolomani kalou. ⁵ Ia o iko me kodakina lemu yalokaikai vuta mo yalo vo jikai ni vivutuni, vo levu no vuwako na oca na siga ni viocaji ena varaitaki ke na lewa dodoru ni kalou. ⁶ O kiya ena saumia na tamata yakija me kodaki nu lejai valavala. Na cola tawa mudu, vuwadru XXX vo makutu no e na valavala oka qui vadania na ukuuku quinia na varokoroko quinia na Tewa mate rewa. ⁷ Ta na oca qainia na laivovi vuwadru eru vo dauviale, qainia na vucesa in a vavuvuli jina, ia qui mamakutu ina vuvuvuli tawa mudu. ⁸ Na vavawa quinia nu yalo vuwadru na tamata toucuku vo valavala bura no, vo Simata na Jiu vuva talegu vo matanitu Kanikia. ¹⁰ Ia na ukuuku qainia navarokovoko quinia na vacegu vuwadru taucoko voi valavala oko vo Simata vua na JiuX vua okiya talega vu matanitu kanikia. ¹¹ Ni vo jikai ni laiokoji o kuru yutovailou na tamat na kalou. ¹² Ni na rusa me kodaki vo jikai na vanua e kuru taucoko vo I valavala bura vo notu vuwadru na vanua. ¹³ Ni vu vu jikai ni dodonu vena mata ni kalou o kuru XXX vovagacia walega na vanua, o kuru ga eXX vo tekucia na vanua XXX. ¹⁴ Ni ru vo vaveya kodaki o kuXX ga na kwa ni vavua o kuru na vimatanitu kanikiya, vo jikai vuvadru na vanuas eru vo qai ledru na vanua kodaki o kuru ga Ia vo jina vo jikai vuwadru na vanua. ¹⁵ O kuru eru vo varaitakinia sara ni vo volai vu yalo na valavala ni vanua ni vo vajinajina no na ledru lewa iyaloga talega aru vo dui lewaidru-ni vo calag se vo dodonu na ledru

valavala ¹⁶E na Jikai ena lesi Jisu Karisito gainia no Kabu me lewaiya na ledru vikwa e cilotakitu na tamata me Kodaki na lequi tukutuku oka ¹⁷Ia Kodaki o vo vatokai mo Jiu, mo vo vararavi vena vanua vo dokadokai iko na vuku ni kalou ¹⁸A mo ro kilajia e yalo, A okajia na vikwo vo oka sara, ni o vo okajia vavulici mai na vanua ¹⁹O vo varavavi talega vuwako mo tuXXXXX evXX vo nokoto vena gilogilo ²⁰Mo ledru i vavuvuli eru vo sese mo ledru vavuvuli nai luve yalai ni vo lemu na vanua nai vatakarakara ni vuku Jina ²¹Ia o iko mo vo vivavulici, na tani o vo Jikai ni vivatavulici me kua na driva ovo Dou Driva o iko? ²²O iko mavo daukwaya me kua na dauqalewa o vo dauyalewa oika? O iko Daubura na daumatakau? O vo dau driva mai were ni soro ²³O iko vo dau dokadokaiko e na vulcuni vanua, vo bau vali XXX o kiya na kalou ni vo vucesa I na vanua o ya ²⁴Ni vo tata na vola Tabu, vo tata vabur dja na kalou mai vuwadru na kwai matanitu kanikia e vukudru na Jiu ²⁵Kodaki o tekucia na vanua o mosese, vo qai yaga na lemu ni ji ia kodaki o Jikai ni tekucia na lawa, e oka cake ga no kua ni ni Ji ²⁶Ia Kodaki e tekucia na lawa e kiya na kwai matanitu kanilcia qai Jikai ni ni Ji, e na vo Jikai ni na okajiko na kalou me kodaki e kiya vo ni Ji. ²⁷Kodaki i basikiya na lawa, oiko na Jiu, vitalia ga na keya vo volai tu ke na lemu vo ni Ji oji, e na vacalaniko valawa na tamata tasi ni Ji Kodaki igi kodaki e tekecia oka no na lawa o kiya ²⁸Ni vo Jikai ni Jiu Jina sava o kiya e Jio e na keya i rairai ga i XXX, qai ni Ji vayago ga ²⁹Ia na Jiu Jina Savo vo okiya na tamata e Jiu i Yaloga, o kiya e vo ni Ji e yalo. Ia vo yaco rewa okiya e na cakacaka ni yalo ni kabu qai Jikai ni yaco rewa en a vuku ni lawa, Ia o kiya e vo yaco e na leya bula na kwa ikwe e na vo Jikai nidokai mai vuwodru na tamata, Ia mai vuwa ga na kalou.

3 ¹Na cava na kwa avo oka cake ke, na Jiu? se cava na keya yaga na viniji? ²E levu na kwa taucoko: e levu sara, ni vo lesi vuwadru meru maroroiyiya na tata ni Kalou. ³Ia vo kodaki ocei kodaki evo jikai na vabaujiya vuwadru e,yavalu? Ena vatawayagataki ke na leya djina na Kalou balejiya na ledru tasi vabaujiya. ⁴E jikai sara: me djina ga na Kalou, me giri na tamata tocoko ga, me kodaki na kwa vo volai, no vadonui ni o vo tata, mo gumaikali ina viburaji. ⁵Ia kodaki me voh vadinadinataki na valavala dodonu ni Kalou ina ledu ivalavala tawa dodonu, na cava me du kwaya? bara vou jikai ni dodonu na Kalou, nivou saumiya (aqu na tata d kodaki.) ⁶E jikai sara; kodaki e vo kodaki ikwe e vou lewai o vuravura kodaki i vei na Kalou. ⁷Ia, kodaki vou niya na lequ giri e vou siviya cake na leya djina na Kalou, me vakarokorokotaki o keya, ena vaveya qu lai ocaji no ke me kodaki na tamata bura. ⁸Io e na jikai ni kodaki (ni madu dau giri jidru ka vo laikwai ni madu vou tata kodaki ke.) me du va yaco niya nai valavala bura. me yaco ke na kwa oka? ia o rau ikwe eru na lai ocaji vadodonu. ⁹Ia e kodaki i vei? E du bara vo uasivi cake ?ena jikai sara i a kiya na kwa: ni madu vou vadinadinataki niya i mata ni ru vo cala taucoko ga o rau na Jiu, qai nidru na mata nitu tani. ¹⁰me kodaki na kwa e vo volai, e vo jikayi ni kiya e vo i valavala dodonu, e vo jika sara ni kiya; ¹¹E vo jikai ni kiya e vo kilajiya, e vo jika ni kiya e vadaniya na Kalou. ¹²Eru vo lesu dai taucoko, eru vo yaco vata me jika ni yaga; e vo jika ni kiya e vo valavala oka, e vo jika sara ni kiya. ¹³Nai bulubulu e vo dola tu e ru godrogodro; eru dau vivakaisini eru gusu; E vo no tu na weligaga ni gwata eru teberinigusu. ¹⁴E vo vuqa tu veru gusu na kakase bura vata na tata e gaga. ¹⁵E vo watoto ru la meru laba. ¹⁶E vo no tu ina ledru calevu na rusa qai niya na rarawa. ¹⁷Ia eru vo tasi kilajiya na calevu ni vi va cegui ¹⁸E vo jikai vuwadru na matakuciya na Kalou. ¹⁹Ia du vo kila jiya na kwa taucoko ga e vo kwa na i vunau, vo kwa vuwadru e e vo no vuwadru nai vunau; medu sogojiya ke eru gusu taucoko ga, qai niya me bilitaki niya na mata ni Kalou na kwai vuravura taucoko ga: ²⁰E jikai ni vadonui vuwa e kiya na tamata i na i varau ni vunau: o keya na i vunau e kilai ke na i varau bura. ²¹A qai varaitaki mai na gauna i kwe na kwa e vi va donui ke na Kalou, ni jikai ni rewa balejiya na i vunau, a vo va djinadjina ke na i vunau qei niya na parofita; ²²io, a vo vaveya na vi vadonui na Kalou e vuku ni vi vabauji vo Jisu Karisito, vuwadru taucoko ga na vabaujiya; nidu vo tautauvata taucoko ga: ²³niru jiya i varau bura taucoko ga na tamata, niru tasi cavajiya na kwa e va rokorokotaki ke na Kalou: ²⁴eru vi vadonutaki ga na leya loloma ni voliya na cola o Jisu Karisito: ²⁵O keya evo lesiya na Kalou me jiya i bulubulu vuwadru na vabaujiya, i na leya dra, me vatakeya na leya i varau dodonu ni jikai ni saumiya na leya i varau bura avo vai devu, avo vosojiya na Kalou; ²⁶io, me vatakeya na gauna ikwe na leya yalo dodonu o keya, me va donu jiya o keya na leya vabaujiya o Jisu. ²⁷I vai na kwa ni vi dokadokai? avo takwali sara. I na vuku ni vunau cava? Ina vunau cakacaka? E jikai: ina vuku ga ni vunau ni vabaujiya. ²⁸Madu kodaki e vadonui na tamata ina vabaujiya, e jikai ga ina vuku ga ni cakacaka ni vunau. ²⁹E ledru takiya ga na Jiu o keya na Kalou? e jikai ni ledru muni ina vimatanitu kanikiya? Io, na ledru muni na vimatanitu kanikiya: ³⁰Kodaki e kiya ga na Kalou, evo va donu jidru eru cili, na vuku ni vabaujiya, qeinidru na jikai ni cili, ina ledru vabaujiya. ³¹O muton na qai vatawayaga takiniya na vunau, ina vabaujiya se jikai? E jikai sara: O madou mutu vataudei takiniya ga nai vunau.

4 ¹Na cava medu qai kwaya nivo rewajiya o Eparama na leya momo, e na valavala vayago? ²Kodaki e vadonuya o Eparama ina vuku ni cakacaka, eya qai kiya na kwa vuwa me dokai ke; io evo jikai ga vena mata ni Kalou. ³Na cava e kwaya na vola tabu? evo vabaujiya na Kalou o Eparama, evo lai okajiya vuwa me vaveya na i varau dodonu. ⁴Io na keya i sau vuwadru na tamata cakacaka, vou tasi lai okajiya me loloma evo keya i vola. ⁵Io, o keya e tasi dau cakacaka evo vabaujiya me vadonuniya na tamata varau bura evo lai okaji vuwa me vabaujiya nai valavala dodonu. ⁶Vo kodaki tale ga ke o Tevita ni vi kwa na kalougata ni leya momo evo okajiya vuwa na kalou me vaveya nai varau dodonu io e jikai ina cakacaka. ⁷Eru vo kalougata na tamata evo boko na ledru varau bura, nivo bulu dei na ledru varau bura. ⁸E vo kalougata na tamata e tasi beitaki vuwadru nai varau bura o Jiova. ⁹Eru kalougata na tamata eru viniji, vata qeinidru tale ga na tamata eru tasi ni Ji? ni du vo kwaya nivo lai okaji vo Eparama na leya vabaujiya me varau dodonu. Avo qai lai okaji kodaki ivei? nivo vabaujiya oji o keya se tasi vabaujiya? e vou tasi vabaujiya oji, no sibere ga ni vabaujiya. ¹⁰Avo soli vuwa na vabaujiya me vatakarakara me vadinadjina takiniya nivo donu o keya nia vuku ni leya vabaujiya nivo tasi vabaujiya tu, me lai okaji vuwadru na varau oka! ¹¹Avo soli vuwa na vabaujiya me vatakarakara, me vadinadjina takiniya nivo donu

o kiya ina vuku ni leya vabaujiya nivo tasi vabaujiya tu; me lai okaji vuwadru na varau oka.¹² Me ledru momo o rau na vabaujiya, vuwadru tale ga na dau vawelewele takiniya na colo ni vabaujiya igi vo leya o Eparama, na ledru momo ni vo bere na vabaujiya.¹³ Nivo tasi yalataki vo Eparama, se vuwadru na leya kawa me taukejiya na vuravura, ina vuku ni vanua, ina ga ni vivadonu vo yaco ina vabaujiya.¹⁴ Nivo mai vatawayaga takiniya na vabaujiya e kiya kwa wale ga na tata ni yalayala, kodaki eru vo vatawaniya o rau eru dau tekuciya nai vunau.¹⁵ Nivo vavuniya na oca ni vanuwa nivo jikai nai varau bura, kodaki evo jikai nai vunau.¹⁶ Ina vuku ga ni vabaujiya, me vo rewa ke na kwa ni loloma: me tudei na tata ni yalayala vuwadru taucoko na kawa; e tasi no ga vuwa na vanuwa, eno talega vuwa na leya vabaujiya o Eparama: o keya vo ledru momo taucoko ga.¹⁷ Me kodaki vo volai, aqu na lesiko mo ledru momo na vivanuwa. ve mata nivo vabaujiya o kiya, io, na Kalou, o kiya avo vacola nidru tale na mate, a coviya na vikwa e jikai tu me no.¹⁸ Io nivo jikai na kwa me nuitaki ke avo vabaujiya o keya qai vanuinui nivo yacoviya me ledru mo na vivanuwa tale me kodaki nivo lai kwai, Ena kodaki ke na lemu kawa.¹⁹ Io nivo tasi malumalumu na notu me vabaujiya, a tasi vakasamataki niya na keya mate e lala e kiyanadrau na yabaki, se la mate e kete o Sera.²⁰ Avo tasi lomalomaruwa me tasi tomaniya na leya vabaujiya na viyalayalaji ni Kalou; avo kaikai ga na leya vabaujiya, varokorokotakiniya na Kalou.²¹ Avo vadinadinataki niya o keya, nivo rewarewa vuwa me vayaconiya na kwa e yalataki niya.²² O keya ikwe evo lai okaji ke vuwa me vaveya na varau dodonu.²³ Io evo tasi niya takiniya ga e volai ke ni lai okaji vuwa..²⁴ Evo balejiko kodatou tale ga, ena lai okaji tale ga ke vo kedatou, kodaki edu vabaujiya ena vatucake takiniya tale mai na mate na ledru Turaga o Jisu;²⁵ O keya evo soliya mai ina vuku ni ledru varau bura, avo tucake tale na mate medu cola ke.

5 ¹O kiya ikwe e du vo vivadonui vena vabaujiya, me du qai viokaji qe niya na Kalou i na vuku ni ledru Turaga o Jisu Karisito.² I na vuku muni ga, ni du tosovia rewa ke, i na vabaujiya na loloma ikwe eru na qai no ke; me du marautakiniya muni ni du vo nuitaki na vivakalougatataki ni Kalou.³ A vo jikai ni kiya ga, me du marautakiniya talega na vuku ni vi kwa e tasioka;⁴ Io na daunivivatovolei mai na vosojiya; ena i nuinui mai na dauvatovolei.⁵ Io a vo jikai na maduwa vena vuku ni nuinui; ni sovaraki niya vedu yalo na loloma ni Kalou ni vo sovajiya vuako datou na Yalo Tabu.⁶ Ni vo mate na Karisito me kedru isosomi na tamata tovo bura i na gauna e vo namaki mai mata, no du vo malumalumu no.⁷ Ni vo jikai soko e kiya re e mate me isosomi ni e cola yalododonu: Io bara vo kiya e balejiya me mate me i sosomi ni e cola dauloloma.⁸ Io na Kalou e vatakeya na leya loloma vuako datou, ni vo mate na Karisito me kedu i sosomi ni du vo e cola bura.⁹ Io ni du vo vadonuyi ena vuku ni leya dra, ena qai rewarewa cake sara medu qai vacolai mai na oca e vuku.¹⁰ Io, kodaki edu vo vi okaji qeniya na Kalou vena vuku ni leya mate na layi luvu, ni du vo vi buraji, ena qai rewarewa cake, no du vo viokaji tu, me du vacolayi mai na vuku ni leya cola.¹¹ A tasi niya boto ga, io adu co marautakiniya muni na Kalou ena vuku ni ledru Turaga o Jisu Karisito, o kiya a vavuniya medu viokaji tu.¹² Io me kodaki ni vo unu i vuravura na i tovo bura e vuku e kiya e cola, vata na mate ena vuku ni tovo bura; a vo yaco me kodaki ni vo bura na e cola taucoko ga, no vo cala na ecola taucoko: ¹³E vo notu i mata na i tovo bura, qai yaco i bere na tata ni Kalou: a vo tasi okaji na i tovo bura ni jikai na tata ni Kalou.¹⁴ Io la gauna o Atama qai yaco viya la gauna o Mosesese evo vavitaliya tu o mate vo rau talega eru jikai na ledru i valavala bura me kodaki la tasi varorogo o Atama, o kiya talega na leya matakou vo lamai i bere.¹⁵ Io aru vo tasi tautavata sara na vawacike, vata na i solisoli muni. Io kodaki eru vo mate e lewe levu ena vuku ni ledru vawacike na lewe kiya, ena vo rewarewa cake sara me yaco valevu vuadru na loloma ni Kalou, vata na keya solisoli na loloma, e ru vuku gauna e cola e lewe kiya, o Jisu Karisito.¹⁶ Eru vo tasi tautavata na kwa vo yaco ena vuku ni leya cala e kiya ga, vata na i solisoli: ni vo kiya ga na kwa e yaco ke na lewa me du cala, io na i solisoli botoga a vo yaco vuadru na vica na ledru valavala bura me ru vadaniya ke.¹⁷ Io kodaki ni vo gumaikali na mate ena vuku ni lewe kiya, ena vawacike ni lewe kiya: ena qai rewarewa valevu cake vuadru na yacovidru na loloma levu vata na i solisoli ni vivadonui, me ru gumaikali ve na cola e vuku ni lewe kiya, o Jisu Karisito.¹⁸ O kiya ikwe, me kodaki ni vo lewai me layi oaji na ecola taucoko ena vuku ni kiya ga na cala: e vo kodaki talega ke na vuku ni kiya ga na i tovo dodonu me rewa ni ru vadonuyi na e cola taucoko me ru colxa: ¹⁹ Me kodaki ni ru vacalayi na lewe levu e na leya vawacike e kiya ga na e cola, e vo vadonuyi muni ke na lewe levu ena vuku ni ledru vawacike na lewe kiya.²⁰ Avo kau mai na tata ni Kalou me na uasivi cake valevu na leya loloma: ²¹ Me kodaki ni va gumaikali na i tovo bura vena mate, me gumaikali my ni ga na loloma, me vadonuyi, vena cola tawamudu, e vuku o Jisu Karisito na ledru Turaga.

6 ¹Na cava du na qai kwaya? vo valavala ca ture, me tubu valevu ke na loloma? ² E jikai sara. Nidu vo mate na valavala ca, edu na vaveya kodaki ivei na valavala ca? ³ Mutu vo tasi kilajiya, o datou du vo vavita isotaki vo Jisu karisito, edu vo vavita isotaki vena leya mate? ⁴ O kiya edu vo bulu vata qeniya, ni du vo vavita isotaki ve la mate me kodaki evo tucake tale mai na Karisito mai na mate me kodaki la kaikai o Tamaya, me du valavala kodaki ina cola vou. ⁵ Ia kodaki edu vo kiya vata me kodaki o kiya la mate, edu na kodaki talega o kiya na gauna eya tucake tale mai na mate.⁶ Nidu vo kilajiya iqoi niru vo lai vako vata ina kauvelatai o rau na ledru tamata makawa, me takwali na yago ni valavala bura, me du kuwa tale ni bobula ke ina valavala bura.⁷ Ni vo sereki mai nai valavala bura o rau na vo mate tu.⁸ Ia kodaki edu vo mate vata qeniya na Karisito, edu na vadinadjina takiniya ni du cola qeniya talega: ⁹ Ni du vo kilajiya nivo tucake tale; evo tasi rewajiya tale na mate.¹⁰ Ni vo mate o kiya, vo mate vakiya; na vuku ni valavala bura, ia ni vo cola mai evo cola mai vuwa na Kalou. ¹¹ Me mutu kodaki talega ke ni mutu vamafeqeji jiko mutou mai na mate mai na valavala bura me mutu cola vuwa na Kalou me balejiya o Jisu Karisito.¹² O kiya me qai tasi gumaikali mai na ivalavala bura lemutu yago evo mate rewa, me mutu tekuciya na bura.¹³ Kuwa talega ni soli ga mutu jiki ni lala vuwa na Kalou me tara ke na kwa e donu.¹⁴ Ena tasi vavitaliataki kemutou nai valavala bura, ni mutu na tasi lewai vena vunau, ina loloma ga.¹⁵ Ia evo kodaki ivei? nidu vo

valavala bura ture, nidu na tasi lewai vena vunau, vena loloma ga e jikai sara.¹⁶ Mutu vo tasi kilajiya, o kiya yakiya e soli mutou rewa mo leya tamata me mutu talairewarewa ke, se na taro bura me mutu mate ke, na taro dodonu me mutu vadoniya ke?¹⁷ Ia me ia na vaokaoka vuwa na Kalou, ni mutu vo tekuciya, mai na vuni yalomatuwa, o kemutou mutu vabobulataki na valavala bura, na varau ni vavuvuli mutu vo vavuliciya ke.¹⁸ Ia ni mutu vo sereki mai na valavala bura, mutu qai qwaraviya nai valavala dodonu.¹⁹ Aqu vo tata vatamata ga, nivo malumalumu mutu lala. Ia mutu soliya imata mutu lala me qwaravi ke na kwa e dukaduka vata na valavala bura e levu ke na bura, me mutu soliya mutu lala me qwaravi ke na kwa e dodonu me tara ke na kwa e savasava.²⁰ Ni mutu a bobula no mai na valavala bura, mutu a yawa tu nai valavala dodonu.²¹ Ia vo cava vuwa mutu vo rewajiya, ina gauna igi, mai na vikwa mutu maduwa ke? nivo jiya devudevuni ni vikwa iqoi na mate.²² Ni mutu vo sereki mai na valavala bura, me yaco me tamata ni Kalou, mutu qai rewajiya na vuwa ni valavala savasava; vata nai devudevuni na cola tawa mudu.²³ Nivo sauni valavala bura na mate, ia nai solisoli ga ni Kalou na cola tawa mudu, ina vuku i Jisu karisito na ledu Turaga.

7¹ Mutu vo tasi kilajiya, na viwekani ni qu vo kwa ga vuwadru meru kilajiya nai vunau, a vo vaucidru na tamata nai vunau i na visiga taucoko?² Ia na lewa vateigwane, e vo vauciya nai vunau mai vuwa la teigwane, ni vo colo no o keya; ia kodaki e vo mate la teigwane, ena qai sereki ke na lewa mai na i vunau ni viwajini.³ O keya ena vatokai ke me dauteigwane, kodaki e vo lai vateigwane vuwa e kiya tale na teigwane.⁴ Mutu vo kodaki ke, na viwekani ni mutu vo sereki mai nai vunau ina vuku ni yago i Karisito; me kanikiya mutu viwajini vata, io o keya a vo vatucake tale mai na mate me du vuwa ke vuwa na Kalou.⁵ Ni du vo nokoto no vayago, e vo dau tubu vakaikai ve du jiki na gagadre bura, vo tubu mai nai vunau, me vuwataki ke na mate.⁶ Ia du vo qai sereki mai nai vunau, ni du vo qai mate ke a vo vauciko datou; medu vaveya na viqwaravi ina i tovo vou ni yalo, a jikai ina i tovo makawa ni vunau.⁷ A cava me du qai kwa? E bara bura nai vunau? E jikai sara. A qu tasi kilajiya se cava nai valavala bura, kequ tasi kilajiya nai vunau: ni qu tasi kilajiya se cava na daukocokoco, kodaki e tasi kwa nai vunau, Kuwa ni kocokoco.⁸ Ia na bura, ni vo kaikai ina vuku ni vunau, e vo vatubuniya ve qu yalo na gagadre bura taucoko. Ni vo mate na bura ni vo jikai nai vunau.⁹ Ia a qu colo ga i mata ni vo jikai nai vunau; ia ni vo la mai na tata ni vunau, avo colo tale na bura, aqu qai mate ke.¹⁰ Ia na tata ni vunau, o keya evo yaco ke na colo, qu qai daniya ni yaco kena mate.¹¹ Ni vo kaikai na bura, ina vuku ni tata ni vunau, a qu vo temaki ke, a vamataniko yau.¹² Ia ni vo savasava nai vunau, a vo savasava talega nai varo, a vo dodonu talega, a vo oka.¹³ A vo yaco na kwa oka na kwa mequ mate ke? E jikai sara. Na bura ga, me rairai ke ni vo bura, a vo qulumiya na kwa oka me vaveya ke mequ mate, me rairai ke na bura me bura djina sara ina vuku ni tata ni vunau.¹⁴ Ni du vo kilajiya ni vo kwa vayalo nai vunau: ia o yau, qu vo vayago no ga, a qu vo volitaki i na bura.¹⁵ Na kwa qu vo vaveya no, qu vo tasi okajiya, ia na kwa qu vo okajiya qu vo tasi vaveya; ia na kwa qu vo burajiya, qu vo vaveya no.¹⁶ Ia kodaki qu vo vaveya na kwa qu vo tasi okajiya, qu vo kwa ke ni vo oka nai vunau.¹⁷ A vo tasi niko yau djina qu vaveya, na bura ga e nokoto vako yau.¹⁸ Ni qu vo kilajiya ni vo jikai sara ni nokoto vuwako yau ina lequ i tovo vayago e kiya na kwa oka; ni vo nokoto ga vuwako yau na okajiya na kwa oka; ia na kaikai mequ vaveya ke, qu vo tasi daniya.¹⁹ Ia na kwa oka qu vo okajiya, qu vo tasi vaveya; ia na kwa bura qu vo tasi okajiya, qu vo vaveya no ga.²⁰ Ia kodaki qu vo vaveya na kwa qu vo tasi okajiya, e vo tasi niko yau djina qu vo vaveya, na bura ga e nokoto vuwako yau.²¹ Ia qu vo daniya ke e kiya nai vunau, a vo nokoto no ke vuwako yau na bura ni qu vo mata vaveya ke na kwa oka.²² Ni qu vo okajiya nai vunau ni Kalou qu yalo djina.²³ Ia qu vo daniya e kanikiya nai vunau vuwa qu jiki, aru vo vivala vata nai vunau vo nokoto vuwa qu yaloga, avo vabobula takiniko yau ina i vunau ni bura, o keya e nokoto vuwa qu jiki.²⁴ A tamata valoloma o yau! o cei ena serekiko yau mai na yago ni mate ikwe?²⁵ Aqu vo vaokaoka vuwa na Kalou ina vuku ni ledu Turaga o Jisu Karisito. Ia vo kodaki ikwe, qu vo qwaraviya na vunau ni Kalou qu yalo djina, ia nai vunau ni valavala bura ina lequi tovo vayago.

8¹ O keya ikwe e tasi dodonu ke meru lewai me ru lai ocaji o rau eru no vata qeiniya o Karisito Jisu. Eru tasi tekuciya no na i tovo vayago, eru tekuciya ga na Yalo Tabu.² Nivo serekiko au mai na i vunau ni bura qeiniya na mate, nai vunau ni cola vuwa o Karisito Jisu.³ Ni jikai ni rewarewa ina i vunau, e malumalumu i na vuku ni tovo va ago, a qai lewaiya na Kalou me mate na bura ina yago, a vatalajiya o luveya ina i tovo vayago e notu ke na bura, me jiya i soro ni varau bura.⁴ Medu vaveya rewa ke nai varau dodonu ni vunau, nidu tasi tekuciya no nai varau vayago du tekuciya ga na yalo.⁵ Niru okajiya na vikwa vayago o rau na i tovo vayago; na vikwa vayalo o rau na vai tovo vayalo.⁶ Na vuni mate e okajiya nai tovo vayago; a vu ni cola na vacegu na oka jiya na i tovo va yalo.⁷ Niru vo vimecaki na i tovo va yago qeiniya na Kalou: ni jikai ni varogo na i vunau ni Kalou, e dredrei sara me kodaki ke.⁸ O rau eru i tovo va yago, eru tasi vaveya rewa na kwa e oka vuwa na Kalou.⁹ E jikai vi va yago na lemutu i varau, e vayalo ga, kodaki e djina ni nokoto no mutu yaloga na Kalou. Kodaki e kiya na tamata e jikai ni nokoto e yaloga na Karisito, e tasi leya o kiya ikwe.¹⁰ Kodaki e no mutu yaloga na Karisito, e djina ga e na mate na yago i na vuku ni varau bura; na yalo e cola i vuku ni vivadonui.¹¹ Kodaki e no vakiya mutu yalo yalo o keya va tu niya cake o Jisu mai na mate, o keya vatuniya mai o Karisito mai na mate e na vacola niya mutu yago e o mate rewa, e yalo e vo no vakiya vuwa mutu yalo.¹² Ikwe o mutou na viwekani, du tasi vauci i nai tovo va yago, medu teku viya na i tovo va yaga.¹³ Me mutu na mate kodaki mutu tekuciya na i tovo vayago; kodaki e vivuke vuwako mutou na Yalo Tabu me vadevuniya nai varau vayago mutu na cola ke.¹⁴ O rau ga e tuberidru na yalo ni Kalou eru jiya i luve ni Kalou.¹⁵ Mutu vo tasi rewajiya tale na yalo ni bobula me mutu matak; mutu rewa jiya na Yalo Tabu mutu lai vabaujiya ke me mutu jiya i luve o keya me mutu lai coco ke Apa, Tamaqu.¹⁶ Na gauna yalo ikwe e kwa mai ve du yalo, ni du jiya iluve ni Kalou.¹⁷ Kodaki du jiya iluve, e du jiya i taukei; du vo taukei jiya na vikwa ni Kalou, du taukei vata o Karisito; kodaki du vosojiya vata qeiniya na bura, du na vakalougata taki vata qaneya.¹⁸ E kodaki e jikai ni yaga meru

tautauvata na kwa bura e lai vosoji i na cola ikwe qeiniya na kalougata e na vata kei vuwako datou i bere.¹⁹ E okajiya valevu o vuravura me wawa no ga meru vata keya o rau niru jiya luve ni Kalou.²⁰ Ni vo va malumalumutaki o vuravura me bura, a tasi okajiya, e vuku o keya ga o keya a vamaalumutaki niya, nivo vanuinui no,²¹ nivo sere mai o vuravura i na vivabobulataki i na rusa, me gwalala ma vai ukukutaki vata qeinidru na luve ni Kalou.²² Ni du vo kilajiya, avo vutugu vata o vuravura taucoko, a vo unuviya na rarawa, me cava jiya na siga ikwe.²³ E jikai ni niya ga, o datou muni, a du rewa jiya nai sevu ni Yalo Tabu, a du vutugu no ve du yaloga nidu waciya me lai vabauji medu jiya i luve, me vacolai du yago.²⁴ Nidu vo cola i na i nuinui: io na i nuinui e reba i na kwa e lai dani ni jikai ni jiya nuinui djina: e nuitaki niya vacava na tamata na kwa e qai daniya?²⁵ Kodaki du nuitaki niya na kwa du tasi daniya, du vosojiya medu waciya no.²⁶ Na yalo tabu muni e vukeya na ledu malumalumumu: nidu jikai ni kila jiya na kwwa e oka vuwako datou medu kereviya: a masulaki niko datou na yalo tabu i na vutugu e tasi lai kwai rewa.²⁷ O keya e djikeviya du yalo e kila jiya e yalo na yalo tabu, ni musulaki nidru na tamata lotu me kodaki e yalo na Kalou.²⁸ Ni du kila jiya ni vivuke na kwa taucoko ga meru oka ke o rau eru lomaniya na Kalou, o rau eru lai covi me kodaki na kwa e vo nakiji devu.²⁹ O rau taucoko e kilajidru i mata o keya, a lesidru i mata meru tautauvata qeiniya o luveya, me ulumatuwa o keya vuwadru la tacini eru levu.³⁰ O rau aru lesidru i mata o keya, a qai covidru o keya, a vadonujidru: o rau a vadonujidru o keya, a vai ukuuku taki nidru.³¹ Na cava medu qai kwa na vi kwa i kwe? kodaki e totaki niko datou na Kalou, o cei me kedu meca?³² E kodaki i vai o keya e jikai ni sarataki niya o luveya djina, avo soliko datou me kedu i sosomi taucoko ga, e dredrei va cava vuwa me soliya boto vuwako datou na kwa taucoko ga vata qeiniya?³³ O cei me bilitaki nidru e ru vo djigitaki nidru na Kalou? na Kalou e vo vadoniya.³⁴ O cei e lewaiya meru lai ocaji? O Karisito Jisu ga evo mate, io, a vo cola tale, avo no i na lima matau ni Kalou, a vo masulaki niko datou.³⁵ O cei me wasekiko datou mai i na loloma ni Karisito? e kwa rarawa, se na yaluma, se na vi vaburaburataki, se na dau siga, se na jikai ni sulu, se na vi vamatikutaki, se na i seleiwau?³⁶ Me kodaki na kwa kwa e volai, e balejiko mutou madu va mate ke na siga taucoko me bogi: madu tatauvata na sivi e va mate.³⁷ E jikai, na kwa taucoko ga ikwe e du gumaikali ke, e vuku o keya e lomaniko datou ke.³⁸ Ni qu kilajiya vai djina, e jikai ni rewajiya na mate, se na cola, se o rau na agilosu, se o rau na simata, se o rau na kaikai, se na vi kwa e cava mai nikuwa, se na vikwa e qai cava ma i bere,³⁹ se na kwa e yawa i yata, se na kwa eno sara i ra, se kanikiya na kwa, me wasekiko datou mai na loloma ni Kalou, evo cava i na vuku o Karisito Jisu na ledu Turaga.

9¹ Aqu tata djina ve maya o Karisito, aqu jikai ni giri no, evo vadinadjina muni vuwako yau na lequ lewa mai qu yaloga ina Yalo Tabu,² ni qu vo rarawa valevu, a vo jikai ni vacegu no qu yaloga.³ Niqu dau okajiya me qu tawase mai vuwa na Karisito o rau eru wekaqu djina vayago.⁴ Eru vo jiya luve ni Isireli, evo ledru muni na dodonu ledru iluve, vata qai niya nai ukuuku, qaneya na viyalayalyaji, vata qainiya na soli vunau, vata na i valavala ni soro vuwa na Kalou, vata qainiya na tata ni yalayala.⁵ Evo ledru o rau na qase a vo tubu mai vuwadru na Karisito, me kodaki e yago, o keya e laviya taucoko na kwa, me varokorokotaki me tasi mudu. Emeni.⁶ Io e jikai ni kodaki me yaco na tata ni Kalou. Niru ni Isireli djina o rau tucoko eru lamai vuwadru na Isireli.⁷ Eru vo jikai talega ni luveya o rau tucoko na leya kawa o Eparama: io na leya kawa o Aisake e na tokoniya me lemu kawa.⁸ Na ka i balebale ikwe, o rau na luve ni yago, eru vo jikai ni luve ni Kalou; io na luve ni yalayala ga eru vo vabaujiya me kawa.⁹ Ni vo kodaki ikwe na tata ni yalayala, "Ina gauna ikwe qu na lamai, ena sucu vo Sera e kiya na luve teigwane."¹⁰ E tasi niya botoga; io o Reveka talega ni vo vavuwaniya mai vuwa e kiya, Na leya momo o Waisake.¹¹ Ni ru sibere ni sucu, se me ru vaveya na kwa oka se na kwa bura, me tudei ke na kwa e lesiya i mata qai djigiya na Kalou, e vo jikai ga ina vuku ni cakacaka, e vuku ni vo lai covi.¹² E vo lai kwai vuwa na lewa igi, o kiya e vo qase vuwadru ena qwaraviya kiya e vo luve.¹³ E vo kodaki ke na kwa e vo volai, o yau qu vo okajiya o Jekope io qu na vo tasi okajiya o Iso.¹⁴ Io medu qai kwaya? bara vo nokoto tu vuwa na Kalou nai vukivuki tasi dodonu? e jikai sara.¹⁵ Ni vo lai kwai vo Mosese o kiya, o yau qu na lomaniya o kiya qu lomaniya io aqu na yalo oka vuwa, qu na yalo oka ke.¹⁶ Me balejidru o rau na okajiya, se me balejidru o rau na wavu, io e balejiya ya na Kalou e yalo oka mai.¹⁷ Ni vo lai kwai vo Fero nai vola tabu, "Ina vuku ni kwa ikwe qu lavejiko cake ke, me qu vatakiya vuwako na lequ kakai, me lai kwai talega qu yaca vata na vuravura taucoko."¹⁸ O kiya ikwe e vo yalo djina ke o kiya ve mu yalo ke, e vo vakaikai takiniya o kiya e yalo yakiya.¹⁹ O na qai kwaya vuwako yau me balejiya na cava re mutu beitakiniya ke? io o cei re e vorajiya na leya lewa?²⁰ Me kuwa ni kodaki ikwe, o iko na tamata; O cei re o iko mo ocajiya na Kalou? Ena kwaya rewa na kwa lai kwa vuwa me vaveya vuwako yau na kwa ikwe balejiya na cava?"²¹ E bara jikai ni vavitaliatkiniya na qwele me buli me tete me vai ke e kiya na kuro talei, e kiya na bilo me buli ve na qwele, e kiya tale me kuwa ni buli.²² Io vo kodaki ivei ke vo okajiya na Kalou, me du varaitakiniya na leya oca, me vatakeya muni na leya kaikai, a vosojiya balavu, sara ina vi bilo ena lai ocaji re vo varau tu me rusa.²³ Me vakilayatale ga na vikwa e levu na leya oka ina vi bilo e lomani, o kiya ina uku uku.²⁴ Io vo kedatou ga, du laicovi ga o kedatou o kiya e jikai boto mai vuwa o rau na Jiu mai vuwadru muni na vi matanitu kanikiya:²⁵ Me kodaki tale ga na kwa e kwaya o kiya ve la i vola Osea, "O yau qu na vatokoniya o rau e jikai ni lequ tamata imata, me ru qai lomani.²⁶ Ena yaco tale ga na vivanuwa e lai kwai ke imata vuwadru, e jikai ni lequ tamata o kemutou, Eru qai vatoko ke me niya na Kalou cola."²⁷ Eru lai covi o rau na Isireli o Aisea talega, kodaki e tautauvata na ledru i wiliwili na Isireli vata o rau na volivoli na waitaci, io meru cola ga na keya vo.²⁸ Ni vo yaco na leya tata o Jisu i vuravura ena vaojiniya dai me valekaleka takiniya muni.²⁹ Me kodaki talega na kwa e kwaya i mata o Aisea, me kodaki ni jikai ni kiya na kawa e vadaniya vo kedatou o Jiova ni lewe levu, edu kodaki o Sotoma, edu vo kodaki o Komara.³⁰ Na cava medu qai kwaya? o rau na vi matanitu kanikiya, o rau eru jikai ni vatekuciya no vadodonu nidru vo vadonui ina vabaujiya.³¹ O rau ga na Isireli, o rau eru vo tekuciya nai vunau meru vadonui ke, eru tasi yaco ve na vunau igi.³² I na vuku

ni cava? ni ru vo tasi tekuciya na vabaujiya I na cakacaka ga ni vunau, ni ru vo tarabe ve na vatu e dau vivatarabetaki.
³³Me kodaki na kwa vo volai, Tolaviya, Aqu vo tauniya ga mai Saioni na vatu ni vivatarebetaki qai niya na vatu ni valomaburataki, io, o kiya yakiya ena vabaujiya e na tasi vamaaduataki.

10 ¹O kemutou a lequ viwekani aqu okajiya vequ yaoga tocoko, aqu a masu ga vuwa na lequ Kalou ina vuku ni ledru colo na Isireli meru colo. ²Niqu vo kwaya bolejidru niru yalokatakata vuwa na Kalou, ia eru vo tasi yalo makuga. ³Niru vo tasi kilajiya na veivadodonutaki evo vuka mai vuwa na Kalou, eru vo vadaniya me kiya ga na ledru vadodonutaki vainidru ga, eru vo tasi rewa keni vamaalumalumutaki nidru meru vadonui mai vuwa na Kalou. ⁴Nivo vayaconiya na karisito na kwa evo na kiji ena tata ni kalou, me vadonui o rau na vabaujiya. ⁵Nivo kwaya o Mosese na vadodonutaki evo yaco ina vuku ni tata ni Kalou, na ecola eru na vaveya eru na cola oka ke. ⁶Ia na vivadodonutaki evo yaco ena vabaujiya vo kwa kodaki ikwe, Mosese mo kuwa ni tata vemu yalo, o cei me lacake i lomalagi? (me lai meya bale mai o karisito): ⁷O tata kodaki ke, o cei me labale kina lai cilocilo? (me lai vacolaniya na karisito nivo mate tu). ⁸Io na cava e kwaya? e voleka vuwako na tata, io ve gusu, kei vemu yalo: na tata ni vabaujiya, o kiya madu vo kwa kwe na tata ni Kalou. ⁹Kodaki ovo vatusaniya vemu gusu o Turaga o Jisu, ka vadjinadjina jiya memu yalo taucoko nivo tucake o kiya tale mai na mate na kalou, o na colo. ¹⁰Nivo va djinadjina na tamata evo vuni yalo taucoko mevo va donui ke, ia e gusu evo vatusaniya no ga ke na cola. ¹¹Nivo kwaya nai Vola Tabu, o kiya e vabaujiya o jisu ena tasi vamaaduataki. ¹²Nivo tautauvata na jiu qainiya o kiya e matanitu bura: nivo kiya takiya ga na Turaga o taucoko, o kiya na vatu ni kwa oka taucoko eru masu jiya. ¹³Nivo colo o rau yakiya eru masujiya yaca o jisu. ¹⁴Eru qai masu vacava vuwa o rau eru tasi vabaujiya? eru na vabaujiya me vacava eru na tasi rogociya ke? eru na rogociya re vacava kodaki e tasi kiya e kwaya. ¹⁵Ia eru na kwa vacava, kodaki eru na tasi votaiya? me kodaki na kwa evo volai, evo lagilagi sara ru la eru vo kwaya vai tukutuku oka ni vikwa e oka! ¹⁶Aru vo tasi vabaujiya taucoko nai tukutuku oka taucoko nivo kwaya o Aisea. "I Jiova, o cei evo vabaujiya na lemadou tukutuku?" ¹⁷Edu vo kilajiya nivo rewa na ledu vabaujiya eru na varorogo, qainiya na varorogo me leya tata na Karisito. ¹⁸Ia aqu vo tarogiya, "Eru vo tasi rogociya re?" e djina evo kodaki ke, Evo la na kedru i rorogo ena vuravura taucoko, qeiniya na ledru tata na vanuwa e yaco ke o vuravura. ¹⁹Ia aqu vo tarogiya, evo jikai re ni kilai o rau na kwai Isireli? evo kwaya mai mata o Mosese, aqu na tokotoko matataki ni ke mutou na vuku ni mutu tasi lequ tamata. Aqu na ocajiko mutou ena matanitu sesewa. ²⁰Avo bolebole sara o Aisea, qai kwaya, "Aru vo daniko yau o rau eru tasi vadaniko yau. Aqu vo vatakiya vo rau o rau na tasi tolaviko yau." ²¹Ia avo lai kwai vo rau na Isireli, "Ina veisiga taucoko aqu dodonu niya yaji qu lima vo rau taucoko ma ecola eru dauvaduwa qai dau tasi vabaujiya."

11

¹A qu qai tarogiya, a qai biujiya soko ra kalou na leya tamata? Se jikai o vau na luve ni Isireli, a kwaya o Eparama, mai na Yawsa i Penijamini. ²Na kalou a tasi biujidru na leya tamata, o rau eru kilajia simata o kiya. Mutu tasi kilajiya re nai vola Tabu balejiya o Ilaija? Ni a beitaki nidru na Isireli o kiya vua na kalou? A vo kwa. ³"I Jiova, e ru vo va matenidru na lemu parofrta, a ru ro keliya bale na lemu vicabocabo-ni-soro; Ia ni o au takiya gaqu vo vavo ro, e ru vodakiko au mequ va mate. ⁴Ia na kwa a kwaya mai vuako au na kalou? "Ia niqu vo maroroi Jidru na lewe vitu na udolu na tamata, eru vo tasi tekiduru vo Peali. ⁵E vo kodaki tale ga ke na gauna ikwe, e vu vo notuga na keyavo eru vo djigiya e na loloma. ⁶Ia me ro kodaki na kwa ni loloma, ia ro tasi kwa ga ni cakacaka kelala na loloma e vo ina tasi kodaki na loloma. ⁷Ia me kodaki ga ivei? Ni vu vo tasi rewajiya na kwa eru vadaniya ro orau na kwai Isireli, Ia o rau na djigiya eru rewajiya, ia o vu yalokaikai na keya vo. ⁸Me kodaki na kwa e volai, ni va solia na yalo na kalou vuadru na daumoce, na mata eru tasi tola rewa, aqi niya na bebe e tasi rogo rewa, me yacovia mai na siga kwe. ⁹A qai kwaya o Tevita, mutu biujiya na ledru tereli me lawa, me ledru dai, qai niya na kwa meru tacage ke, me kai sau talega na kwa bura. ¹⁰Me gilogilo eru mata meru kuwa ni tolarewa, qai biujidru no ga meru kaere balenoga eri lobo. ¹¹Aqu qai tarugia, aru qai tacage meru daroi bale sara?" Se jikai? E jikai sara. Ia na ledru daro bale, ena vo rewa ni vacolai na matanitu kanikiya, me tokomata takinidru. ¹²Ia kodaki, eru vo vutuniyau na vuravura i na vuku ni ledru daro bale, ni ru vutuniyau na vi matanitu kanikiya, ina Keya vo valailaitakinidru o rau iqoi, me kdaki ivei me va ojike? ¹³Ni qu vo tata no yaji vuwako mutou na matanitu kanikiya, ni qu vo apositolo no vuadru na ni matanitu kanikujia taucoko aqu vo dokain ra cakacaka aqu lesi ke. ¹⁴Ia ke qu na vuvu takinidru na lequi tokanu vayalo la mequ va cola nidru ke eso. ¹⁵Ia kodaki e vo okaji mai o vuravura ni vo biu mai o rau iqoi, ena tasi kodaki na cola mai na mate ni ledru lomani tale. ¹⁶Ia kodaki e va savasava taki nai sevu, ena kodaki talega ke na keya vo taucoko; Ia kodaki e va savasava taki e vu, ena kodaki talega ke e vitabana. ¹⁷Ia kodaki e vo musulaki dai eso e taba, la o iko, na taba ni olive ni vikai, vo lamai sema vata qanedru, mo cola vata qanedru e na vu ni olive vo uno; ¹⁸Mo kuwa ni valevulevu taki niko mai vuadru na vi taba djina. Ia kodaki o na valevulevu taki niko, e na vo tasi rewa ni cola e vua balejiko. ¹⁹Ona qai kwa "Io eru vo musu dai e katula djina, me qu rewa ni sema yaji ke o au." ²⁰E djina igi. Eru na musu dai mai balejiya niru jikai ni vabaujiya na Kalou ia mutu vo laino vakiya balejiya ni mutu vo vabaujiya. Mo kuwa ni dokadoka ke, ia mo matuku ga. ²¹Kodaki a jikai ni vosojidru o rau na Jiu na Kalou o rau eru kodaki na taba ni olive djina, ke lala o numya me na vosojiko na o keya? ²²Ikei edu qai totaviya soko na leya yalo oka qaneya na leya varavara ni leya lewa na Kalou. Na keya varavara ni leya lewa vuwadru eru reba bale na leya yalo oka vuwalco kodaki o tudei no ga ina leya loloma ia kidaki o jikai ni tudei no one musuki dai muni. ²³O rau na Jiu, kodaki eru na biujiya dai na ledru jikai ni vabaujiya, eru na mei lesu tale mai ina ledru tutu makawa, e rewaXX vuwa na Kalou me semajidru tale. ²⁴O kemutou na kwai matanitu tani mutu kodaki na katula ni olive ni vikai kai e lai musu dai mutu jikai ni mataqali vata qaneya na olive

tei mutu qai lamai sema vata ga. Ia o rau na Jiu eru kodaki ga na olive e tei, e jilcai ni dredrei vuwa na kalou me semajiya lesu tale ia ve vudjina.²⁵ Vuwako mutou na viwekanu ikwe na kwa e cilotaki aqu okajiya mo mutu kilajiya ena vacoloniko mutou mai na vananu ni mutu vo tamata vukei. Na ledru yalo kaikai na jiu e na jikai ni dei rewa, me tacoviya na gauna eru lesu taucoko vuwe ne kalou nai wiliwili ni kwai vimatanktu tani e dodonu meru vacolai.²⁶ Ia me kdaki kwe, me ru vacolai taucoko o rau na kwai Isireli "Ena lamai o saioni o keya na i va cola, ena qai Kaudai na i valavala ouXX mai vuadru na Jekope,²⁷ Ia ni vo lequ viyalayalaji ikwe vuadru, ni qu vo kaudai na ledru i valavala bura."²⁸ E nai tukutuku oka, eru vo vimecaki o rau balejiko mutou. Ia e nai lesilesi ga, eru na li okaji ga balejidru na qase.²⁹ Ni na leya loloma vata qai niya na leya dau coco ena tasi visauvakiya.³⁰ Ia me kodaki ni lemutu tasi vabaujiya re i mata na kalou, a qai yaco vuako mutou na loloma e balejidru ni ledru vatjitjiqa: ³¹Me kodaki talega ke o rau na vo tasi vabaujiya me balejidru ni vo yaco vuako mutou na loloma me yaco Talega vuadru na loloma. ³²No vo sogolaji nidru vata na kalou e na vajijiqa, me lomani dru taucoko o kiya.³³ Ni kwa djina ni nua na leya vutu ni vuku vata qai niya na leya yalomatua na kalou? Ni tasi kilai rewa na leya lewa, ni tasi lai dani na lewya i valavala. ³⁴"O cei e vo kilajiya ra yalo ni kalou? Se o cei e vo leya i vavuvuli?"³⁵ "Se o cei e vo soliya re e kiay na kwa vua na kalou, me rewa ni saumiko lesutale ke na kalou?" ³⁶Ni vo vu mai vua na kwa taucoko ga. Me balejiya talega, vata qai niya me leya talega: me varokorokotaki o kiya me tasi mudu. Emeni.

12 ¹O keya ikwe, aqu vo vamamasu vuwako mutou na veiwekani ina vuku ni loloma levu ni Kalou; me mutu soliya mutu lala me madrali ni cola, me savasava, me oka vuwa na Kalou, me lemutu i soro vayalo.² Io, mutu kuwa ni vatotovata takiniko mutou: io me mutu visau ga ni vo vavoutaki mutu yalo, me mutu kilajiya rewa ke e yalo na Kalou, ni yaga, e oka, qai dodonu sara.³ Io, na loloma e soli mai vuwako yau, aqu vo kwaya vuwadru yakiya na tamata vuwako mutou, me kuwa ni kiya me dokaiya me kodaki ni tasi dodonu me dokai.⁴ Me kodaki nivo kiya ga du yago, qai levu du jiki ni lala, io, qai tasi vitavi vata du jiki ni lala taucoko;⁵ E kodaki tale ga ke o kedatou, na lewe levu, adu vo yago vata ga i Karisito.⁶ Nidu vo rewajiya na i solisoli duidui me kodaki na loloma a soli mai vuwako datou: kodaki me du parofisai, me du parofisaitaki me kodaki na varau ni ledu vabaujiya. "Se na dauviwasei, medu dau ia na viwasei; se o keya e dau vavulici, me vivavulici na ga. Se o keya na dauvunau, me vunau no ga; o keya e dau ia na soli kwa, me djina ina leya lomaniya, o keya e dau lewa me vakaikai sara ke; o keya e dau loloma me ia na reki.⁸ Me kuwa ni vigiriji na loloma, Me mutu burajiya sara na kwa bura; io me mutu kabijiya sara na kwa oka.¹⁰ Mutu vilomani sara i na vilomani ni vitacini; me levu sara na lemutu vivarokorokotaki.¹¹ Ni mutu vo gumaikali me mutu kwa sara ni vucesa ke. Me katakata mutu yalo, me mutu qwaraviya na Turaga. ¹²Mutu marau ina nuinui, vosojiya na kwa rarawa, ia no ga na masu. ¹³Viwase yakiniya vuwadru na dravudravuwa eru vo lotu. Mutu vacegu nidru na vunilagi. ¹⁴Mutu tata vakalougata taki nidru o rau eru dau vaburabura niko mutou, tata vakalougata takiniya ga, me kuwa ni ocajidru. ¹⁵Mutu marau vata qainidru na marau, qai tagi vata qainidru eru tagi. ¹⁶Mutu yalovata no vainiko mutou. Kuwa ni numiya na vikwa vaturaga, mutu vimaliwai vata qainidru na tamata yalai. Mutu kuwa ni numiko mutou ni mutu vo vuku. ¹⁷Kuwa ni saumiya lesu na cala ni kiya ecola. Nakijiya mo vaveya simata na vikwa dodonu ve ru mata na tamata taucoko. ¹⁸Kodaki evo rewa, mutu tovoliya me mutu vilomani vata qainidru na tamata taucoko. ¹⁹O kemutou mutu vo li lomani, mutu kuwa ni saumiya tale na bura a vai vuwako mutou, io me mutu biujiya vuwa na Kalou me saumiya; nivo volai; "Na lequi tavi me qu ocajiya; aqu na qai saumiya vayi niko yau, vo kwa na Turaga." ²⁰ O kiya mo qai vakaniya na kemu meca, kodaki e mata kana, kodaki e mata somu. mutu vasomiya: o na qai koroniya ke na qilaiso ve ulu nivo mudre tu."²¹ Me kuwa ni rewajiko na bura, io, mo rewajiya ga na vikwa oka.

13 ¹Me ru mamakutu vuwadru na na Turaga levu o rau na tamata taucoko ni a jikai a Turaga a tubu cake mai vuwa na Kalou o rau eru vo turaga ikwe a vo lesidru na Kalou. ²Io o iko a varojiya na Turaga, vorajiya na Kalou: io, ena ocajidru o rau e varijiya.³ O rau na Turaga eru tasi vo matakutu vuwadru eru vo vai oka, vuwadru ga eru vo vai bura: o qai okajiya soko mo kuwa ni matakuciya na Turaga mo vavea na kwa e oka e na qai rokovi ke o kiya. ⁴ Na leya i vatata na Kalou mo oka ke vuwa. ⁵O kiya ikwe e dodonu ke vuwakomutou me mutu talairewarewa, e jikai ni balejiya ga ni lemutu lewa ve mutu vuni yaloga. ⁶O kiya me mutu dau soli niru vo jiya lai vavatala na Kalou, eru vo qwaraviya no na kwa ikwe. ⁷O koya me mutu dau soliya muni vuwadru na kwa taucoko ga e dodonu, na soli vuwadru e levu mai solisoli, no sigani vuwadru na ledru i sigani, mutu matakucidru o rau eru dodonu meru meru la i matakuci. ⁸Me kuwa ni leya e kiya na kwa o kiya ena jikai ni saumiya, na daulomani ga me vai no, ru dau tekuciya na vunau taucoko o kiya e dau lomaniya na tani. ⁹Io, iqoi me kuwa ni vai na driva, no kuwa ni kocokoco, vaveya kodaki e kiya tale nai vavuvuli, vo no vata taucoko na tata iqoi mo lomaniya o wekamu me kodaki sara ga na lemu lomani. ¹⁰ O kiya e dauloloma ena tasi burajiya o wekaya o kiya iqoi ena vai ke na vanuwa taucoko no loloma. ¹¹Ia iqoi ni du kilajiya na gauna, ni vo gauna ikwe me mutu vo yadra mai na moce; ni vo voleka na cola, e yawa na gauna ni ledu vabaujiya. ¹²Evo varau oji na bogi, e vo voleka na siga, o kiya medu luvajiya dai mai valavala ni gilogilo, medu vaiyaragi tu vena rarama. ¹³Me du laviya na kilikili, me kodaki na siga; me kuwa na soqosoqo riva se na mateni me kuwa na daudara se na valavala velavela, me kuwa na vivala se na kakase. ¹⁴ Io mutu visulu ina lai sili o Jisu Karisito, kuwa ni varaitakiniya na gagadre bura ni yago.

14 ¹O kiya e malumalumu na leya vabaujiya me mutu kau vuwadru, io me kuwa ga ni lewayi noga na vikwa e burajiya. ²E kiya e dodonu me kania vailowa na kwa taucoko: io o kiya evo malumalumu, e dau kaniya na sasau ga.³ Mo kuwa ni dau beciya o kiya e tasi kana vuwa e kana: io me kuwa ni lewaiya o kiya e kana: nivo okajiya na Kalou. ⁴O cei o iko mo lewaiya na tamata ni turaga tani? e notu o kiya, vo lutu, vuwa na leya turaga. Ia, ena no tuga: nivo rewarewa vuwa na

Kalou me vadeitakiniya.⁵E kiya e rokoviya e kiya na siga qai jikai ni matai. Qai kanikiya la rokoviya na siga taucoko. Me kala lewaiya vainiya na tamata yakiya e yaloga.⁶O kiya e numiya na siga, evo kwa ga vuwa na Turaga na leya numiya; ia o kiya e vo kana, ena kwa ga vuwa na Turaga na leya kana, nivo vaokaoka o kiya vuwa na Kalou; io o kiya e tasi kana, e na kwa muni vuwa na Turaga na leya tasi kana, a qai vaokaoka o kiya vuwa na Kalou.⁷Ni tasi kiya ve kedatou e cola e vuku ga, se kiya e mate e vuku ga,⁸Io kodaki edu vo cola, edu cola e vuku ni Turaga, se du mate, edu mate ena vuku ni Turaga: o kiya ikwe edu vo leya ke na Turaga, se du cola se du mate.⁹O kiya ikwe e vo mate ke na Karisito, a qai cola tale, me ledru Turaga o kuru na vo mate qainedru na cola.¹⁰Io o iko, o vo lewaiya o wekamu na vuku ni cava? se o cei tale, o vo beciya o wekamu ina vuku ni cava? nidu na tucake i na mata ni nono ni vilewai ni Kalou.¹¹Ni vo volai, "Evo kwa na Turaga, me kodaki nivo cola, eru na jikituru vuwako yau o kuru na tamata taucoko ga, Ia e na vatusaniya vuwa na Kalou na yame taucoko ga."¹²O kiya ikwe edu na kala vatusa niko datou vuwa na Kalou.¹³O kiya me du qai kuwa ga ni du vivalewai no, ikwe ga, me mutu lewaiya, me kuwa e kiya me vaveya e kiya na me vataucabe me se me lutu ke o wekaya.¹⁴Aqu qai kilajiya, qai vadinadinatakiya voko yau na Turaga o Jisu, nivo jikai na kwa e dukaduka vai niya ga; io vuwa e numia ni dukadukali na kwa, a qai, dukadukali ga vuwa.¹⁵Io kodaki evo rarawa e yaloga o wekamu ena vuku ni cawa. O qai tasi vukivuki me kodaki na loloma. Kuwa ni varusaiya na kemu cawa, o kiya e mate ena vuku ni Karisito.¹⁶O keya me kuwa ni tata bura takiniya na lemutu kwa oka.¹⁷Ni tasi jiya cawa se kwa ni somu na matanitu ni Kalou; na yalo dodonu ga, vata na marau ni Yalo Tabu.¹⁸Ni o kiya a qwaraviya na Karisito e na vikwa i kwe, e oka vuwa na Kalou, avo oka jidru talega o rau na tamata.¹⁹O kiya i kwe me du vatekuciya ke na vikwa e okaji, vata na vikwa edu vavulici ke.²⁰Kuwa ni varusa niya na cakacaka ni Kalou ina vuku ni cawa. E djina ga e savasava na kwa taucoko ga: ia e bura vuwa na tamata e kana meru tarabe ke e yavalu.²¹E oka mo kuwa ni kaniya na lewe ni manumanu, se somu waini, se vaveya e kiya na kwa e lutu ke o wekamu.²²Na vabaujiya evo notu vuwako, me no vuwako ga na mata ni Kalou. E kalougata na tamata e jikai ni beitaki vuwa na vi kwa e vadredreiya no.²³Ia o kiya e tasi djinajiya ni vai vuwa, evo lewai me lai ocaji kodaki e kana, ena vuku ni leya kana qai tasi djinajiya: ia na kwa taucoko ga eru tasi rewa ni djinajiya ni vai vuwako datou, e valavala bura iqoi.

15 ¹E dodonu vuwako datou, du kaikai, medu voaojiya na ledru malumalumu eru jikai ni kaikai, medu kuwa muni ni vaveya na kwa e oka vuwako datou. ²Mutu vaveya yakiya na kwa e oka vuwadru na ledatou, na kwa e yaga me vavulici ke o keya.³Io na Karisito muni e jikai ni vaveya na kwa e oka ga ke o kiya; me kodaki ga ni volai, e tau vuwako au na ledru tata bura eru tata vaburabura taki niko. ⁴Io na kwa taucoko ga a volai i mata a volai medu vuli ke, medu vosojiya na vacegu e la mai ina i vola tabu, me rewa ke na nuinui.⁵Me soliya re vuwako mutou na Kalou, o kiya na vuni vosojiya, qei niya na vacegu, mutu yalo vata vai niko mutou me kodaki o Karisito Jisu. ⁶Me mutu yalo vata mutu domo vata ni mutu varokoroko takiniya na Kalou, o keya o tamaya o Jisu Karisito na ledru Turaga. ⁷O keya me mutu vacegu vainiko mutou, me kodaki ni vacegu niko mutou na Karisito, me varokorokotaki na Kalou.⁸A qu kwa ni jiya i talatala o Jisu Karisito vuwadru eru cili, me vta keya ni djina na Kalou, me va djinadinataki niya na tata ni yalayala vuwadru na qase. ⁹Meru varokoroko takiniya na Kalou o rau muni na vimatanitu kanikiya ina vuku ni leya loloma; me kodaki ni volai na vuku ni kwa ikwe qu vatusa niko ke ina kedru vimama na vimatanitu kanikiya, a sere ve mutu yaca.¹⁰A kwa tale, mutu marau vata na vi matanitu kani kiya, qei nidru na leya tamata. ¹¹E kiya tale, Mutu varokorokotaki na vimatanitu taucoko ga: mutu varokoroko takiniya valevu, o mutou na vivanuwa taucoko ga.¹²O Aisea muni e kwa, E tubu e waka o Jese, qei niya e tu cake me lewaiya na vimatanitu kanikiya; eru na vararavi vuwa o rau na vimatanitu kanikiya.¹³Me va vuqa niko mutou re na Kalou, o keya na vuni nuyinuyi ina marau taucoko ga qeiniya na vacegu ni mutu vabaujiya, me levu sara na lemutu nuyinuyi ina vuku ni leya kaikai na Yalo Tabu.¹⁴O au muni, qu vakasamataki niko mutou, o wekaqu, ni mutu vo vuqa i na yalo loloma, ni mutu vo rewajiya muni me kala vivavulici vainiko mutou.¹⁵Qu vo doudou ga, mequ volavola va lailai yaji vuwako mutou, na vi wekani, mequ vanumiko mutou tale ke. ¹⁶Me balejiya na loloma e soliya vuwako au na Kalou, avo cava mequ niya lai talatala o Jisu Karisito vuwadru na vimatanitu kanikiya, mequ vaveya na cakacaka i na i tukutuku oka ni Kalou, me layi okaji na i cabo-cabo-ni vimatanitu kanikiya, nivo va savasava takinidru na Yalo Tabu.¹⁷keya ni vo notu ke vuwako yau na kwa mequ valevu niko yau ke vuku o Jisu Karisito ina vikwa ni Kalou. ¹⁸Ni qu vo tasi doudou mequ cavujiya na kwa kanikiya; na kwa ga e va vayagataki niko au ke na Karisito, me va rewarewa taki nidru na vi matanitu kanikiya, ina tata qeiniya na i varau, ¹⁹i na vuku ni vo kaikai na vi kwa mana qei niya na kwa e va karaciko, e vai i na kaikai ni Yalo Tabu, aqu tekivu ke mai Jerusalemi, a la vali me cava i Ilirika, ni qu vunautaki niya taucoko na keya i tukutuku oka o Karisito.²⁰A qu gumaikali sara kodaki ke, mequ vunautaki niya na i tukutuku oka, e jikai ga na i vunau e lai kwai devu ke e yaca o Karisito ke qu dereiya boto na kwa e yataga ni yavu ni tamata kani kiya: ²¹me kodaki ga ni volayi o rau na tasi layi kwai re vuwadru o keya, eru na daniya: o rau eru tasi varogo, eru kila jiya, ²²o keya i kwe a tarovi va levu ke na lequ la vuwako mutou. ²³Ni vo jikai na kwa mequ nokoto ke i tavo i kwe, e vo yabaki wara aqu okajiya ke mequ la vuwako mutou. ²⁴na vo cava mai na lequ la i Sipeni: (ni qu vo numiya mequ daniko mutou i na lequ la, me mutu meiko au i na lequ i yatoyato ke, ni vo devu re na lemutu vavacegu niko au va lailai i no vata.²⁵Aqu qai la i Jerusalemi, mequ kau na soli vuwadru eru lotu. ²⁶Ni ru vo oka jiya na kwai Masitoniya qeiniya o Akaia, meru vaveya e kiya nai solisoli ni loloma me ledru na dravudravuwa eru lotu mai Jerusalemi. Io, eru oka jiya; e dodonu meru soli kwa vuwadru.²⁷Io, kodaki eru rewajiya mai vuwadru na ledru kwa vayalo o rau na vimatanitu kanikiya, e qai donu ke vuwadru meru soliya vuwadru na vikwa vayago. ²⁸Ni qu vo vaveya devu re na kwa i kwe, qu soliya vuwadru na kwa ni loloma meru qulu, qu na qai kwa vuwako mutou qai la yaji i Sipeini. ²⁹Ni qu vo kilajiya, ni qu vo layaji vuwako mutou, qu na la i na

vivakalougatataki taucoko qeiniya o Karisito.³⁰ Qu na va masujiko, na vi wekani, e vuku ni ledu Turaga o Jisu Karisito, e vuku muni na loloma ni Yalo Tabu, me du gumaikali vata i na masu vuwa na Kalou balejiko au.³¹ Mequ vacolai mai vuwadru i Jutiya eru jikai ni talai rewarewa; meru okajiya muni o rau eru tolu na lequ cakacaka e na vai mai Jerusalemi.³² mequ la ke vuwako mutou i na marau na leya lewa na Kalou, mequ vacegu vata qaneko mutou.³³ Me no vata qaneko mutou taucoko ga na Kalou ni vi vacegu. Emeni.

16

¹Iya qu vo tautaunaki yaji o Vivi vuwako mutou, e Keya e wekadatou, o kiya e dau qwaraviya nia soqosoqo lewe ni lotu mau kenikiria. ²Me mutu vagegunia e na vuku ni Turaga, me Kodaki e kilikili qai nidru eru vo lotu, vata me mutu qai vuke ia i na cakacaka taucokoga mutu na yoga ke vua: ni dau vukeidru na lewe levu o kia, vata qeko au muni. ³Me lei kwai yaji na lequ loloma vuwadru o virisila vata o Akuila, ni ru dau cakacaka vata qai niko au ina veikwa o jidru o Jisu Karisito. ⁴Eru vo boleia na mate mequ valobi ke, madu vo vaokaoka ke vuwadru, kemadou qai nidru taucoko na visoqosoqo lewe ni lotu vuwadru na vimatanitu kanikia. ⁵Aqu loloma talega vuwodru nai soqosoqo lewe ni lotu ina ledru were. Aqu loloma vo Evinito, na e cola qu daulomania, o kia na i sevu vo Karisito mai Esia. ⁶Aqu lol Meri, o kiya e dau dakadaka valevu e vuwako mutou. ⁷Aqu loloma vo Adroniko vata i Junia, orau o wekaqu, madu a vesu vata Eri dau vogo vuwadru na Apositolo, eri vo lea o Karisito mai mata, qai bere o yau. ⁸Aqu loloma vo Uripenu, o kia qu dau lomania ina vuku ni Turaga. ⁹Aqu loloma vo Uripenu, okia e dau vukei ko datou ina cakacaka i Karisito, qaini o Siteki, qu dau lomania. ¹⁰Aqu loloma vo Apeli, e lei okaji ina vikwa va Karisito. Aqu loloma vuwadry na lewe ni were i Arisitopulo. ¹¹Aqu loloma vo Irotioni, lequ wekani. Ou vo loloma vuwadru na lewe ni were i Narikiso, eri vo leya ga na Kalou. ¹²Aqu loloma vo Taraifina vata o Taraifosa, eru dau cakacaka ina veikwa ni Turaga. Aqu loloma vo Perisi e dau lomani, o kia e dau cakacaka valeru ina vikwa va Kalou. ¹³Aqu loloma vo Rufu, okiya e dau djigitakinia me lea na Turaga, qainia la nene o Kiya vo lequ nene muni. ¹⁴Aqu loloma vo Asinikarito, o Filekoni, vata o Erina, O Patiropa, Erimi vata qai nidru na viwekani e XX qeru. ¹⁵Aqu loloma vo Filoloko, Julia, qainia O Niri, vata o gwanea o Olimipa, vata qai nidru taucoko na na vo lotu, eru no qainidru no. ¹⁶Mutu lomarike mutou vai niko mutou ina viereguci ena yalo savasava. Evo loloma yaji ve kemutou na lewe soqosoqo lotu taucoko ga ni Karisito. ¹⁷Ia qu vo vaimaimasi vuako mutou, na viwekani, me mutu kilajidru eru a tekivu takinia na veiburaji qainia na veikwa e dau vivataravetaki, e vo tasi kodaki na vaivuvuli mutu vavuvuli taki ke:la me kua ni veidonui qai nidru. ¹⁸O rau eru kodaki ikwe, eru tasi qwaravi na ledu Turaga na Karisito, eru kete ga, iya na tata oka qai kamimakica, eru vo lawaki ke eru yaloga na wele. ¹⁹Evo robojia na tamata taucoko na lemutu talairewarewa. Okia qu marautaki niko mutou kene: iya ro qu yalo ga me mutu vuku ina kwa oka, vata me mutu kua ni cala ni kwa bura. ²⁰Ia na Kalou, i dau veivacegui ena butukia o Setani vawatoto e mutu ruku ni la-Me no vuako mutou na loloma ni ledu Turaga O Jisu Karisito. Emeni. ²¹Evo loloma yaji vuako mutou i Jimoci, na lequ i tokani vata o Lusiu, O Jesoni, o Sosipeta, O Kuru O wekaqu. ²²O au o Teritiu, aqu volaia na ivola ikwe, qu vo loloma yaji vuwako mutou vena Turaga. ²³Evo loloma yaji vuako mutou o keio, okia qu no ina leya were, vata qai nidru taucoko na nai soqosoqo lewe ni lotu O Erasito na dau ni yau ni rara ikwe e vo loloma yaji vuwako mutou, vata o Kuaritu i wekadatou. ²⁴Me no kego mutou na loloma taucoko ni ledu Turaga o Jisu Karisito. ²⁵Iya i kiya vo kaikai me vataudei taki niko mutou me kodaki lequ i tukutuku oka, qai nia ka vunautaki o Jisu Karisito, me kodaki ni vo ratakei no mai na kwa e cilotaki, a cilo taki mai na gauna makewa sara, ²⁶Ia evo qai varaitaki mai, aqai vatakilai vena ledru ivola na parofita, me kodaki na tata ni Kalou tawa mudu, ina vivanuwa taucoko ga meru vabaujiya vata meru talairewarewa ke. ²⁷Io, vuwa na Kalou vuku takia, me du varokoroko e na vuku i Jisu Karisito, me kuwa ni mudu. Emeni.